



VLESP | Vlaams
Expertisecentrum
Suïcidepreventie

GGZ-congres
9 september 2026

Context

- Na een suïcidepoging: **hoger risico op een vervolgpoging of overlijden** door suïcide.
- **Risico op herval** grootst in de weken volgend op de poging.
- Na aanmelding op spoed oww suïcidale gedachten: **10x meer kans op suïcide**, helft daarvan binnen de 12 maand.
- Moeilijk te motiveren tot vervolghulp, maar vaak wel **indirecte hulpvraag**.

→ Belang van **goede psychosociale opvang** bij acute suïcidaliteit of na een poging.

→ Zorgprocessen sluiten best naadloos aan op elkaar.

De SCI



Ontwikkelingsproces



Opbouw SCI

- Laagdrempelige, **kortdurende** interventie: **4 sessies** van 1-1,5u

- 1 Het **unieke verhaal** achter de suïcidale crisis
- 2 Inbrengen van het **verklarend model**:
Betekenis geven aan het suïcidaal gedrag binnen de unieke levensgeschiedenis.
- 3 **Safety Plan**
- 4 Formuleren van **doelstellingen** op korte en lange termijn
Zorgcontinuïteit

Doelgroep

- De suïcidale persoon

Inclusiecriteria:

- Volwassenen (18+)
- Na een suïcidale crisis of na een suïcidepoging

- De naaste(n)

Inclusiecriteria:

- Volwassenen (18+)
- Naaste als **veilige andere** die een betrokken of ondersteunende rol kan opnemen.

Afwezigheid van naaste is geen exclusie criterium.

Naaste(n) kan/kunnen ook later aansluiten.

1. Het unieke verhaal

- **Kader**
 - Uitleg procedure van de 4 gesprekken
 - Duiding van de rol van de naaste(n)
- **Verhaal**
 - Het verhaal achter de suïcidale crisis door de client
 - Ruimt voor aanvullingen van de naaste(n)
- **Risicoformulering**
- Installeren van **veiligheid en afronding**

1. Het unieke verhaal

Het narratief interview:

“Vertel mij jouw verhaal achter je suïcidale crisis/achter je zelfmoordpoging.”

- Zicht krijgen op het **cliëntperspectief**
- Een suïcidale crisis/poging wordt niet begrepen in termen van oorzaak en gevolg
- Cliënt handelt doelgericht en voert **motieven** aan (bv. ondraaglijke mentale pijn)
- Een suïcidale crisis wordt niet alleen bepaald door het heden, het heeft een **geschiedenis**.

1. Het unieke verhaal

Clïënt

- Nieuwsgierigheid in verhaal achter suïcidaal gedrag aanwakken

Naaste(n)

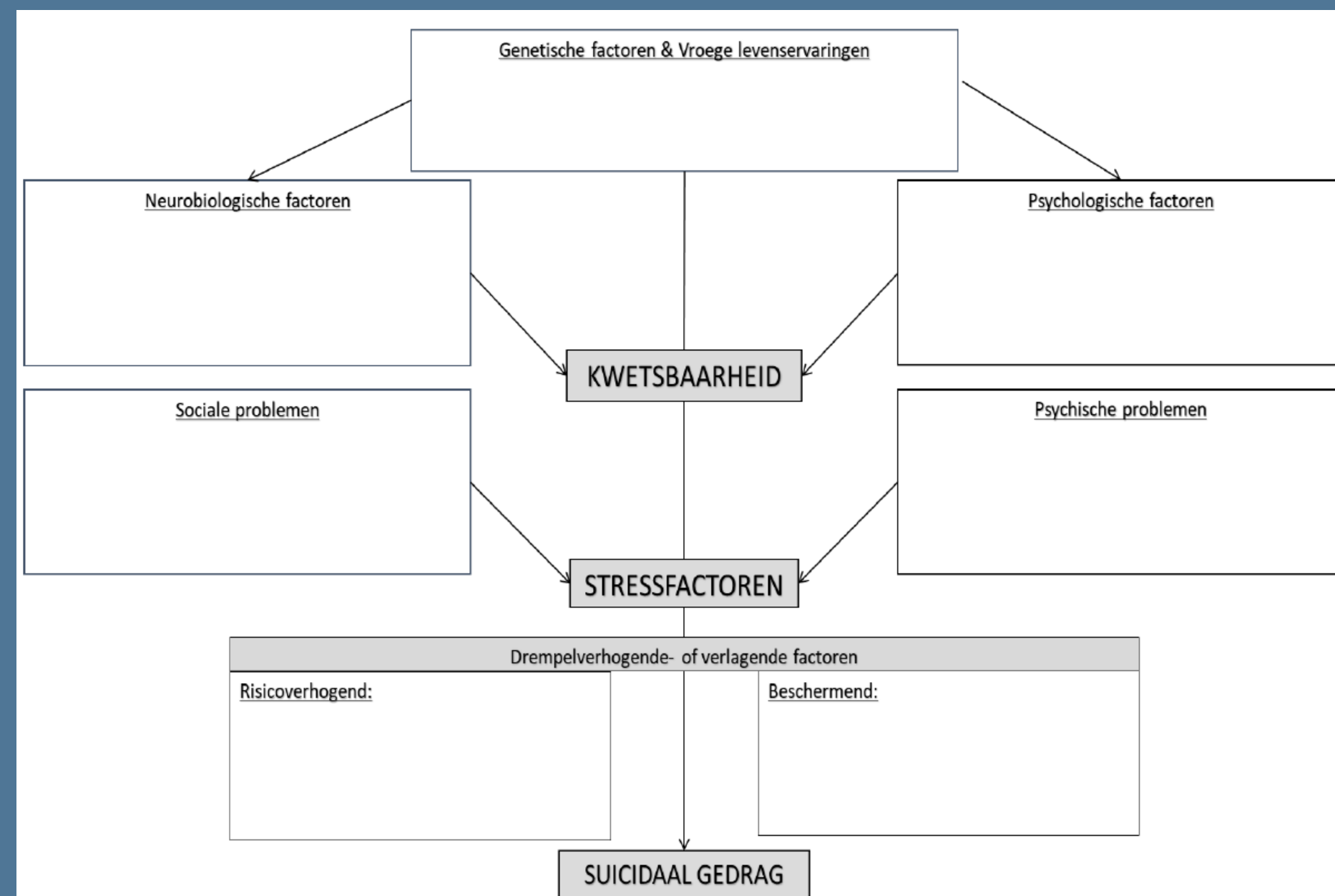
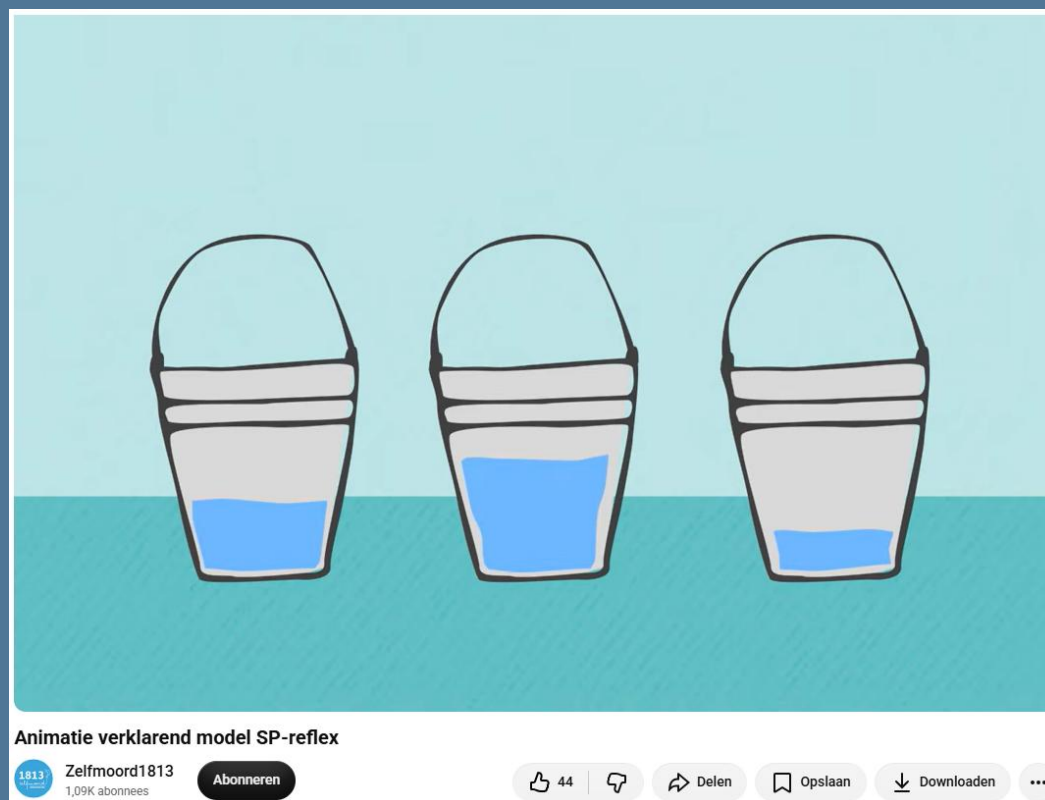
- Betrokkenheid voelbaar maken
- Steunend aanwezig als aandachtige luisteraar
- Uitdrukking geven aan hun vertrouwen in competenties van de cliënt
- Inzicht krijgen in betekenis van de suïcidaliteit
- Aanvullingen geven eens het verhaal volledig verteld is

2. Het verklarend model

- **Terugblik**
- **Integratief verklarend model** voor suïcidaal gedrag
 - Uitleg verklarend model
 - Invullen model adhv het unieke verhaal
 - Meegeven huiswerkopdracht
- **Risicoformulering**
- Installeren van **veiligheid en afronding**

2. Het verklarend model

- Inbrengen van het **Integratief verklarend model voor suïcidaal gedrag** (van Heeringen, 2007).
- **Doelstelling:**
 - Suïcidaliteit begrijpen binnen de eigen levensgeschiedenis.
 - Inzicht in ontstaan en instandhoudende factoren van suïcidaliteit.
 - In kaart brengen van risicoverhogende en beschermende factoren
- Nadruk op complexiteit van suïcidaliteit
- In samenwerking met alle partijen
- Biedt psycho-educatie, structuur en overzicht



3. Safety Planning

- **Terugblik** en voortgang huiswerkopdracht
- **Safety Plan**
- **Risicoformulering**
- Installeren van **veiligheid en afronding**

3. Safety Planning

- Reeds vertrouwd met Safety Plan?
- Evidence-based tool
- Crisis overbruggen
- Handvaten voor naaste(n)
- (Zelf-)vertrouwen vergroten



4. Doelstellingen en zorgcontinuïteit

- Terugblik
- Aanvullen/bespreken **huiswerkopdracht**
- Formuleren **doelstellingen**
- Taakverdeling m.b.t. **zorgcontinuïteit**
- **Risicoformulering**
- Installeren van **veiligheid en afronding**

4. Doelstellingen en zorgcontinuïteit

1. Huiswerkopdracht bespreken en indien nodig aanvullen

2. Formuleren KT en LT doelstellingen

- Concrete, realistische doelen stellen
- Obv de verschillende elementen van het verhaal
- Volgens de noden van de client en hoe de naasten dit ervaren
- Rol van de naasten hierin opnemen, afhankelijk van de draagkracht

Draagt bij tot:

- Vergroten van **motivatie** voor behandeling
- Installeren van **hoop** op verandering
- **Zorgcontinuïteit**: communicatie van in kaart gebrachte doelen

4. Doelstellingen en zorgcontinuïteit

Taakverdeling

- Wat doet cliënt/naaste zelf?
- Wie schakelt hulpverlening in?
- Wie belt wie? Is alle nodige info voor handen?
- Met wie mogen het verhaal achter de suïcidaliteit, de korte- en lange-termijndoelstellingen en het Safety Plan gedeeld worden?
- Waar kan naaste terecht voor ondersteuning?

Taken hulpverlener m.b.t. informatieoverdracht en zorgcontinuïteit.



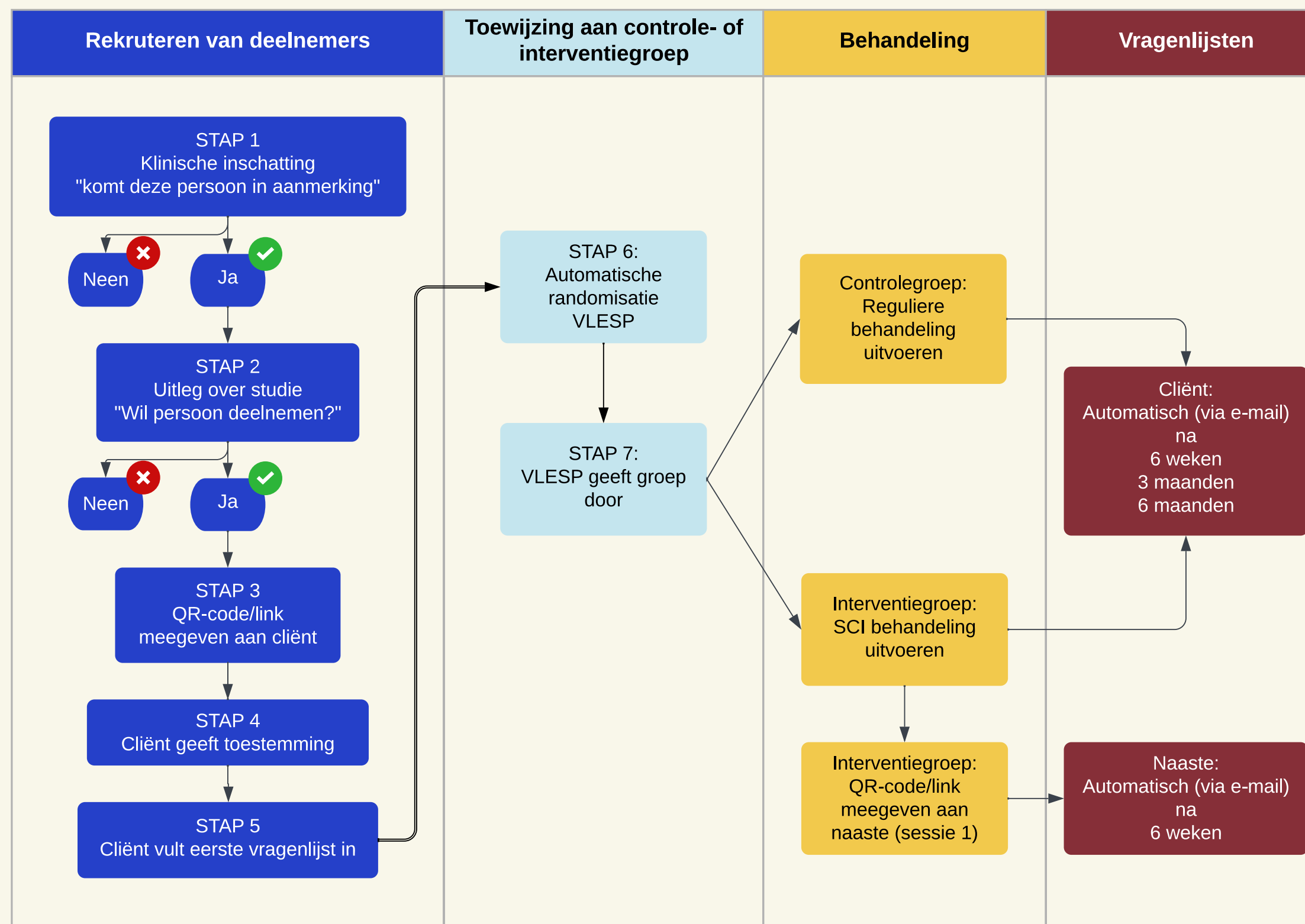
De RCT-studie

Doel van het onderzoek

Het effect van de SCI, vergeleken met een standaardbehandeling,

- op zelfmoordgedachten en –pogingen na
 - na 6 weken (na de interventie)
 - 3 maanden
 - 6 maanden
- op belangrijke risicofactoren na 6 weken, 3 maanden en 6 maanden:
 - hopeloosheid,
 - verslagenheid,
 - 'entrapment',
 - isolement,
 - (bereidheid tot) nazorg

Onderzoeksopzet





Lancering en implementatie

Avondlezing 20 oktober 2026

- Datum: **20 oktober 2026**, van 19u30 tot 22u30
- Locatie: Campus **UZ Gent** - The Core - zaal Together (Ingang 37)
- **Online** deelname mogelijk via Teams
- **Gratis**, maar inschrijving verplicht
- Netwerkingreceptie inbegrepen
- Accreditering werd aangevraagd

Info en inschrijven
Zelfmoord1813.be/avondlezing-sci



Implementatie

- **Breed inzetbaar:**
 - 1ste, 2e als 3e lijn
 - Mobiel, ambulant en residentieel
 - Kan aanvullend op reeds lopende begeleiding
 - Alleenstaand aanbod
 - Tijdens wachtlijst of verdere indicatiestelling
- **Informatie/materiaal:**
 - Zelfmoord1813.be/SCI
 - Infofiche voor hulpverleners



Vorming van hulpverleners

- **Opleiding:** 1 dag met theorie, rollenspel en casusoefeningen
- **Open aanbod**
 - 23 nov '26: Gent
 - 24 nov. '26: Berchem
 - 1 dec. '26: Leuven
 - 10 dec. '26: Torhout
 - 26 jan. '27: Hasselt
- Vormingen **op aanvraag** voor je team/organisatie
- Open online **interviews**



Bedankt voor jullie aandacht!



Vragen of bedenkingen?



vlesp@UGent.be